

Posudek magisterské práce

T. Jandová:

La conception du quotidien dans la philosophie d'Emanuel Lévinas en dialogue avec M. Heidegger

(Pojetí každodennosti u E. Lévinase v dialogu s M. Heideggerem)

Autorka si zvolila obtížné, ale velice zajímavé téma: porovnání pojetí každodennosti u E. Lévinase s Heideggerovým pojetím a popisem pobytu (*Dasein*). Každodennost přitom vymezuje jako „primární, před-reprezentativní, před-intencionální, a tedy spíše naivní“ situaci člověka na světě. V první části, věnované Lévinasovi, si všímá nejprve „pozadí“ každodennosti, kde analyzuje pojmy jako „koupání v živlech“, „žití z čili těšení se z...“, „il y a“, „nausée“, „tělo a citlivost (*sensibilité*)“ a hodnotí jejich vztah k Heideggerovi. Potom následuje popis každodennosti v pojmech jako „obydlí a intimita“, „práce a vlastnictví“, „druhý a jazyk“ nebo „spánek, únava, lenost“. Toto shrnutí konceptů z „Totality a nekonečna“ i dalších Lévinasových spisů považuji za mimořádně zdařilé.

Ve druhé části práce autorka nejprve stručně shrnuje Lévinasovu recepci Heideggera, jak ji sám popsal v knize *En découvrant l'existence avec Husserl et Heidegger* a pak se věnuje Heideggerovi. V krátké kapitole shrnuje hlavní charakteristiky „faktického života“ (*das faktische Leben*), jak je Heidegger podává ve v přednáškách 20. let a jak vyšly v 58. svazku jeho sebraných spisů, kde nachází důležité pojmy *Umwelt*, *Mitwelt* a *Selbstwelt* a základní charakteristiky této „fakticity“, totiž *Ruinanz* a *Sturz* (pád), totiž neustálý útek před sebou samým.

Pak už se věnuje převážně dílu „Bytí a čas“ (*Sein und Zeit*) z roku 1927. Zde se věnuje zejména pasážím, kde Heidegger píše o každodennosti (*Alltäglichkeit*) a o fenoménu „ono se“ (*das Man*). Důležitá je pro ni analýza pojmu *Mitdasein*, což ovšem podle Heideggera není spolupřítomnost subjektů, neboť pobyt může druhým rozumět tak, jako rozumí sám sobě, a setkává se s nimi prakticky v nějaké společné práci. Jsou sice mu „nitrosvětsky disponibilní“ (*innerweltlich freigegeben*) jako každá jiná jsoucna, běžně jim ovšem nerozumí a lhostejně se s nimi mívají. Anonymitu, průměrnost a „zastupitelnost“ *das Man* pak dále analyzuje v §47 a podrobně si všímá pojmů autentičnosti a upadlosti, nástroje (*Zeug*) a příručnosti. Rozebírá také význam pojmu úzkosti, který sleduje i v přednášce „*Was ist Metaphysik*“, „*Unheimlichkeit*“ a další.

Práce je velmi pečlivě zpracována a napsána velmi dobrou francouzštinou. Nemám takový přehled o francouzské časopisecké produkci, abych mohl přesně posoudit míru originality, práce se mi však zdá vynikající a její analýzy velmi přesné a přesvědčivé. Proto ji rozhodně **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit jako **výbornou**.

V Praze 4.12.2010

Prof. Jan Sokol